

# L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.  
 Fóra de Palma » . . . . . 2 1/2 »  
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S'envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s'Administració (carre des Call n.º 10), 1 pesseta a conte de 16 números.

## LA PATRONA.

*Ace Maria Purissima.*

Ets espanyols qu'encare no hem rene-  
gat sa Fe des nostros pares y que mos  
avanam d'essè catòlics, tenim una PA-  
TRONA, y passat demá li feym sa séua  
festa.

Fa 25 anys que Pio IX va declará so-  
lemnemènt *dogma de fé* es misteri de  
*La Concepció Inmaculada*.

Ramon Lull y altres sabis de primé  
orde ja havian proclamat amb sos es-  
crits sa Virginitat de sa Mare de Cristo  
Déu; y tot es pòble cristiá la confessava  
y regonexia.

Ses nacions civilisades han alsat mo-  
numents, y de cada dia n'alsan, en com-  
memoració d'aquest misteri; y es pintós  
espanyols, *Juan de Juanes y Murillo*, ins-  
pirats per sa divinidad de sa nòstra relligió,  
dexaren dues òbres mèstres: ses  
millós *Purissimes* pintades que adornan  
es Museos de París y de Madrit. Es mo-  
nument modèrn de més bòn gust que  
s'ha alsat dins Roma es el dedicat a la  
*Inmaculada* just en mitx de sa plassa  
d'España.

A Palma de Mallorca, també en te-  
niam un de monument, modest y pòch  
notat, però molt digne d'una ciutat ca-  
tòlica. En temps de Felip II, l'an 1620,  
se construhí sa *Pòrta des Mòll* veyá,  
posanhi per clau una hermoseta imatge  
de la *Vèrge*, amb dos àngels que la sa-  
ludavan *tota pulchra*.

Ses necessidats des temps modèrn han  
tirat en terra ses murades, sense respec-  
tá un monument que podia havè romás  
no sòls com a memòria a sa PATRONA de  
Palma, sino també en obsèqui a n'es  
mèrit artístich que tenia.

¡No importa! Es mallorquins qu'en-  
care no hem reneгат sa fe des nostros  
pares y que mos avanam d'essè catò-  
lics, volèm l'INMACULADA per PATRONA,  
y passat demá celebrarem sa festa.

MOSSEN LLUCH.

## ..... NO PUJA AL CEL.

*El Demócrata* de dia 2 del corrent  
publicá un article titulat: «*En boca cer-  
rada.....*» fent es contes a L'IGNORAN-  
CIA, y exigintli que prenga part a sa  
brega que sobre *canalisació d'aygos* han  
armat es diaris palmessans.

Per correspondre a *tan galante y co-  
medida* invitació, dirèm quatre paraules.

L'IGNORANCIA, que desde es primé  
número (21 de Juñy d'enguany) va pro-  
moure *seriament* s'assunto de canalisa-  
ció, esposant s'estat actual de Palma  
per s'escasés y mala calidat de ses ay-  
gos qu'hey bevem, diguent y provant  
amb fets y datos la veritat no exajerada  
sobre aquest assunto, sense que cap pe-  
riòdich ni cap articulista se dignás ferli  
la cuantra; L'IGNORANCIA que practicá  
ensays y anàlisis y cubicacions per  
conte pròpi, insertantlos juntament amb  
sos dictámens de facultatius qu'anome-  
nava, sense que cap *gacetillero* se dás  
per enterat; L'IGNORANCIA que, dia 4 de  
Octubre prop-passat, insertava es derré  
article tractant sa questió y esposant un  
*pla*, que fins a l'hòra d'ara ningú ha  
combatut, mentres s'organisava *sotto  
voce* una societat canalisadora, y casi  
tots es diaris tayavan rams y paumes, y  
texian coronas de lloré p'els *iniciados*  
flamants d'una idèa y d'un projecte  
que fa *vint anys* que cova; L'IGNORANCIA  
que veyá un malanat Ajuntament a punt  
d'essè ensellat p'es qui se titulavan be-  
nefactós des pòble, sense que ningú, de  
més conexement y de més autoridat que  
nòltros, s'axecás protestant en nòm des  
matex pòble, que jau endormiscat, a  
fòrsa de treurerli sa sanch y de cantarli  
vòu-veriròus.....

L'IGNORANCIA feya capadetes, mans  
plegades, mirant desde sa cassòla aquest  
saynete, ahont feyan papé es diaris, que  
parlavan gracies a s'apuntadó.

Però s' Ajuntament, per sòrt ò per  
desgracia, desbaratá es negòci de ses  
aygos; y han sobrevengut dimisions y  
articles y protestes, y misèries que no  
les sab es pòble; y quant tothòm se trèu

es carcabòs per dirse lo que no se diuen  
ses placers,..... el *Demócrata* mos cita  
a judici, *prout placet*, y mos convida a  
desembuyá lo que nòltros tenim ben  
aclarit.

Si ets arguments de bòn lley bastas-  
sen per convence a n'ets articulistes de  
*El Demócrata*, nòltros li fariem veure a  
s'autoret que mos confessa competents,  
que vá calsat per aygo qui pretén que  
ses de sa *Fònt de la Vila* son del tot po-  
tables.

Nòltros no hem trobat defectuós es  
projecte del señó Recio, qual inteligen-  
cia respectam; però ja que mos han po-  
sat es dit dins sa boca, advertirèm que  
no hauria estat desacertat que, abans  
d'aprovarlo per bò, l'haguéssin vist fa-  
cultatius entesos en la matèria, per posá  
a cubèrt s'ignorancia, amb aquest ram,  
de tots es retgidós. (a)

Nòltros opinam qu'es documents en  
virtut dels quals s'imposava a n'es ve-  
sins de Palma un contracte per *cent anys*,  
no eran còsa de discutirse a la sordina  
y a pas de bayoneta, per una dotzena de  
persones, algunes d'elles tal vòlta un  
pòch massa interessades per judicá amb  
acèrt lo més convenient p'es pòble. Es  
perímetro d'un carré, per desolat que  
sia, s'esposa 15 dies a n'es públich.

Nòltros no *estam en es dever de demos-  
trá sa possibilitat econòmica de conduhi*  
*a Ciutat aygos de millós condicions* que  
ses de sa *Fònt de la Vila*, y que s'arti-  
culista confesa *que existexen no molt  
lluany de Palma*.

Nòltros no hem calculat, perque no  
som tant llèsts, sa cantidat que per doná  
aygo a n'es vesins de Palma, hauria de  
inverti una *empresa industrial* que se  
cuydás de s'*explotació*; però demunt,  
demunt, hem trèt es conte y estam se-  
gús que no se necessitan, ni de molt, es  
*cinch millons* citats; y judicam que sa  
societat qu'intentava *explotá* sa canali-  
sació projectada, valdement no hagués  
cobrat un céntim de s' Ajuntament, en-  
cara no hey perdria.

(a) A altres poblacions de menos importan-  
cia que Palma, en semblant cas, han somés es  
plans y documents a s'informe de sa Direcció  
d'Obres públiques, y no s'en han penedit.

Nòltros férem oposició à s' Ajuntament amb sos assumtos que creguérem que no obrava acertadament y en profit des séus administrats; però avuy per vuy, amb una *bòna fé* més nòble y més faèl que sa qu' amb nòltros ha usat *El Demócrata*, donam s' enhora-bòna à n' es retgidós qu' han embarassat s' encanònada de ses aygos de sa *Fònt de la Vila*, en condicions tan oneroses à n' es Municipi còm ses que 's proposavan.

Nòltros no tenim compromissos, ni anam derrera gangues, ni feym la pala à cap Mecenas; volám molt més amunt qu' ets articulistes fets d' encàrrech, y *may hem fet la barca ni mos han dat gina.*

Tornarém parlá d' assumto d' aygos en donarmos la gana, perque ningú té dret de fermos *obrí sa boca.*

Y en quant à lo d' *oferirnos ses columnes d' El Demócrata* perque les *honrem donant explicacions,.....* gracies,.... mil gracies; mos bastan y mos sobran ses columnetes de L' IGNORANCIA per tractá aquest y altres assumtos de més transcendència. Per altre banda,.... *entre una part de sa Redacció del Demócrata y nòltros, media un abisme insondable. Es imposible entendermos, nòltros que resolem es problemes socials únicament per mèdi de sa Ciencia que regoneix per base sa Fé y sa Caritat,* y es qui se fan èco de negres calumnies, y devant sa llum que 'ls ho espargeix, clucan ets uys, y fugen alsant la veu... però, tant mateix no puja al cèl! (b)

UN TROBADO D' AYGOS.

## MESTRE JUAN.

Mestre Juan es un hòmo  
Bòn pitòt y complacent  
Qu' està dispòst à tota hòra  
Per rebre ordres de la gent.

Escolta sempre amatent  
Lo que qualsevòl li explica,  
May replica

A n' es qui li vòl dictá;  
Y amb ploma y papé en sa mà  
Está, en parlarli d' històries,  
En totes ses séues glòries

Si un li diu:

*Mestre Juan, escriuiu.*

Jò, que no tench altres feynes  
Més que comenarme à Déu,  
Quant vatx à fé quatre passes  
El me prenc per conte méu.

Còm qu' à ell no li sab gréu  
Trescá molt, pues no es fexuch,  
El m' en duch

A revoltá sa murada,  
Mirant la gent, de passada;

Y en veure còsa que 'm xòca,  
Just li dich:—Aquí mos tòca  
Fè es cap viu:

*Mestre Juan, escriuiu.*

Trobam dues grans señores  
Amb sis pams de rossegay,  
Gran sombrilla amb flocadures,  
Guants llargués y bòn ventay.

Qui no les ha vistes may  
Creuria si son comteses

O marqueses;

Y s' *hòmo* es un menestral  
Que just guaña es trist jornal,  
Que li fan passá mil rusques,  
Y es fá tróssos per dú busques

A n' es niu:

*Mestre Juan, escriuiu.*

P' es Bastió de Sant Geròni  
Un montissionista hey vé  
Que de cacauets y xufles  
Ses butxaques s' ha omplit bé.

Quant ha gastat tot quant té  
Fins à sa derrera maya,

Juga à raya,

En lloch d' aná à estudiá.

Vé que s' ha d' examiná,  
Y còm l' *hòmo* ha trabayat massa,  
Té per menjá carabassa

Tot s' estiu:

*Mestre Juan, escriuiu.*

Ran de sa Plassa des Tòros  
Mos passen just p' es costat  
Dos señós y una señora,  
Un jove, y s' altre d' edat.

Veuréu qu' ha nòm es casat  
Don Cornèli, y va devant

Amb s' infant,

Estirantli en es cotxet;  
Mentres *ella* de brasset  
Va amb so jove un tròs enrera,  
Y parlan amb gran quimera,

Y *ella* riu!...

*Mestre Juan, escriuiu.*

Devés la Misericòrdia  
Trobam un señó Canons  
Que dú pelada sa tròna  
Y apedassats es calsons.

Tenia tres possessions,  
Y, ha pòch, les cercava vendre  
Pues va prendre

A interés un dineral;  
Y veuréu qu' es Tribunal  
Totes tres les hi ha preses;  
Y are el pòbre, en ses veyeses,

Va còp-piu:

*Mestre Juan, escriuiu.*

Un noviy y una novia  
Ja trescan desencollats,  
Caminant à la avorrida  
Còm si estàssen ja embafats.

Just fa un més que son casats;  
Y axò que quant se casàren,  
Se juràren

*Amor eterno* per llarch;  
Y ara ell diu qu' es tan amarch  
D' una tal sògra essé gènre;  
Vol di que ja es tornat cènre

Aquell caliu:

*Mestre Juan, escriuiu.*

Vat' aqui un quèrn de compares  
Que, alegres y amb pòchs doblés,  
Fundarán, qualsevòl dia,  
Nòu ò deù societats més.

Els no 'u fan pe' s' interés,  
Cal... ¡Si 'u fan per fé felís

El país!

Els no 'n vòlen trèure raca,  
Ni omplirse bé sa butxaca;  
¿Qui pensa amb axò, en el dia?  
¡Tot es per *filantropia!*

¿No 'u sentiú?

*Mestre Juan, escriuiu.*

Però, amb glòses y més glòses,  
¿Que 'n farém de predicá,  
Si veys y joves s' enutjan  
En sentirse criticá?

Lluñy de volerse esmená,  
La pèssima encare diuen  
Des qui escriuen;

Y en veure que 'ls hem ferits,  
Diuen que som atrevits,  
O patim de beneytura,  
O bé que de sa censura  
Feym abús.

*¡Mestre Juan, no escrigueu pús!*

MIRANÍUS.

## EL DIABLE.

No sé per quins cinch sòus me varen  
veni ganes, s' altre vespre, d' escriure  
un articlet per L' IGNORANCIA.

Embambat amb sa ploma en sa mà,  
escurava tots es recones d' es méu carabassot,  
cercant còm m' ho havia de compondre  
per dú à bòn pòrt sa méua idea,  
y res m' acudia que valgués ses coues  
d' un penjat.

Jò que no som molt llarch de corretja,  
aviat vaig tení ses formigues en es cap  
d' es tió; y amb una rebetlada, tir sa ploma  
y dich per mi matex:

—¡Còm diables duch anit tant de formatge  
en es front!

Maldement no lligui molt una còsa  
amb s' altre, lo cèrt es que anomená el Diable  
y veure el cèl ubèrt, va essé una matexa còsa.

Me va passá pes cap escriure unes  
quantas retxes que tenguessen per títol  
un nòm d' en Barrufet, y m' he arriscat  
à presentarlo à n' es públich, confiant  
en qu' es méu Diable, fent bò s' adagi mallorquí,  
no será tan farest còm el pintan.

Si vos assustau, d' aquest nomòt, ignorants  
lectors, señaivos primé tantes vegades  
còm volgueu, y tapauvos despues sa cara  
amb ses mans axamplades, còm solen fé ses  
dones; y axí, per entre es dits, podreu  
seguí llegint fins à sa derrera paraula.

Parlant en plata y mirantho de prim conte,  
no hey ha rahó per espantarse d' un personatge  
que cada punt anomenam y desyare duym à dins  
el còs.

A n' el Diable, còm si fos s' escala de

(b) No estrañin es lectors que emprem aquestes frases quant mos dirigim à periodistes que, à un article que titulan *Claridad*, mos diuen que trepitjam *con acerados piés* sa ciencia, sa filosofia y s' història.

encortinà de ses nòstres converses, per tot l'aficam, y mos trèu d'apuros quant no sabem es mòdo d'acaba una frase que tenim ja comensada.

Si mos entussiamam ponderant s'astucia ò sa vivesa de qualcú, lo primé que mos vé à sa boca es dirli qu'es el Diable.

Si volem pujá fins à demunt ses fuyes sa fealdat d'una persona, asseguram qu'es més lletja qu'el Diable.

Una còsa mala de comprende es endiablada, axí còm un renou molt fòrt es endiablàt.

El Diable servex de comparació no tan sols per tot lo dolent, sino també per tot lo estremat, sia gròs, sia petit, amarg, couent, salat, vey, negre, rabiós y ¡que sé jò que més!

Parlau amb un d'aquests hòmos que se diuen desenganats del mon, perque el mon ja los ha pegat batcollada, demanau dos doblés d'informes de ses dònes, y vos jurará qu'elles son el Diable.

Tocau es pontet à n'aquestes fadrines veyardes qu'han quedat per ties y ja contan romandre amb sa creu d'ets aubats; anales à pescá sobre es concèpte que ténen format d'ets hòmos, y vos sortiran còm un piñol de cirera diguentvos que tots *ells* son el Diable.

Preguntau de passada à qualsevòl matrimonni que topeu, carregat d'infants, que tal son es séus fions; y si vos vòl doná sa patent, responderá que son el Diable.

Y no vos dich res de qualque gènere, que si li demanau informes de sa sògra, es capás de contestarvos que lo qu'es ella, es el reverent Diable.

Si encare no estau cansats de cercá qui té òus d'avuy, y voleu sebre més à pedres menudes s'opinió general, agafau es primé que passi pes carré, parlau una mica amb ell de sa gent del dia, y vos pòs messions que si'l sabeu manetjá, vos arribará à dí ò que sa gent son escarabats, si es hòmo de bulla, ò que sa gent es el Diable, si es persona formal.

No será, ydò, demaná de golafre, demanarvos que convengueu en que parlá del Diable, es ni més ni ménos que parlá de nòstros matexos. ¡Si sa pò en volerla veure no es res!

Sempre he pensat qu'el Diable es de més bona boyá que no paréx à primera vista; y d'axò si voleu, vos ne puch doná, amichs lectors, una pròva are matex.

¿Qui de vòltros, per més calma que tenga, es capás de sufrí qu'à totes hòres y en qualsevòl ocasió el dugan per la broca, l'anomenin, l'estamenetjin y el mermulin? Solament sa paciència del Diable es bona per aguantá tantes so-droguetjades.

Just un fetje de hòu còm es séu pòt comportá que reneguem à cada passa d'ell y de sa mare; que li donem sa culpa de ses nòstres debilitats y males

accions, diguent que per tentació séua hem pegat, ò robat, ò mòrt; y qu'en tots ets alboròts y bregues el fassem ballá de capoll.

Y apesá de veurerse cada punt amb aquests rots, s'escaufa à ca-séua amb tanta tranquilidat còm si li tirassen payes de Menorca.

Si jò fos pintó, en llòch de representá el Diable amb dues bañes, el figuraria amb dos aygovessos à s'esquena.

Bé los hi necessita per pará sa calabruxada de lletjures que l'hi tiran demunt; y no estarà fòra de duple qu'haja de dú bañes, fins es dia que surti un curro provant que les hi ha posades.

No es tampòch el Diable un perdut de pòch més ò ménos, sino al contrari, per fòrsa ha d'está molt acomodat y ha d'essè més rich qu'en Canut.

Y sino, mirau sa partida de banchs y societats de crèdit, de negòcis, hasiendes y fortunes que s'en ha duyt y s'en dú à cada passa. ¡Oh, y ses que vá à má de dursen!

Per aquí m'esplich jò còm n'hi ha tants que no donarian una pansa à Déu, y s'entregan en còs y ánima à n'el Diable.

Han averiguat que si ell los adopta per fíys, heu serán de pare rich, y durán sa llegítima més gròssa.

Antes, ets hòmos més destres, s'aferavan à ses anelles de la Sala ò procuravan tení amichs en Cort; are, desde qu'han descubèrt que per la Sala hey corren rates y qu'ets amichs trèuen sa carn de s'olla, preferexen fé presents y doná esca à n'el Diable.

He sentit assegurá moltes vegades, y es un ditxo mallorquí, qu'el Diable es pare de pòbres.

Desde que tench per còsa certa qu'ell es rich, estich convensut de que no consent qu'es pòbres y ell sian de sa mateixa familia. Seria incomprendible y vergoños qu'el Diable mos resultás més compassiu y més bòn hòmo que la major part de capitalistes, que tendrian per una afronta, no vuy dí essè pares, sinó tan sols parents ò coneguts d'es qui no ténen res.

Sempre que'm top, y es cada instant, amb hòmos y dònes de sa pell del Diable, pens sense volè en qu'ell per fòrsa ha d'essè molt després, quant consent que li estisoretjin sa pell per trèurerne aquestes tayadures.

Molts n'hi hauria que per còses que valen més, no's dexarian tayá un pam de capa.

Apesá de ses séues belles qualidats y de poderse passetjá cara alta per tot areu, es tant modest el Diable, que sempre viatja p'el mon de rigorós *incògnit*.

Mirau si té pòques pretensions, que encara (que jò sápigam,) no s'ha passat p'es cap essè Diputat. Y axò que li bastaria per sortirhi, ferse votá per la mitat d'ets electors que té pe'sa gaña.

UN D'ARTÁ.

## XEREMIADES.

Diuen qu'à Pollensa s'ha ubèrt un *Institut libre*, ahont s'ha de enseñá de tot à n'ets alumnos; de tot fins à un cèrt punt; perque, la veritat, mos engañaria ferm qu'hey enseñassen Doctrina Cristiana.

Axò d'enseñar al qui no sab, altre temps era un'òbra de Misericòrdia; avuy en dia n'hi tants qu'enseñan, y s'enseñan tantes còses, y surten enseñats de tal manera, qu'es còsa de señarse cada pich que's parla d'enseñansa.

Per ara no volem dí res, ni en bé ni en mal, sobre aquell nòu establiment; no més recordarém à n'es pòble pollensí una sentència que la degué dictá qualque *ignorant*: «*No vulguis sebre més de lo qu'es necessari sebre*» y sápigues que *sa verdadera sabiduria procedeix de Déu*, que, essent es primé *obscurantista*, va creá sa llum. Y no dirém res pús, perque amb axò tot sol ja basta y sobra perque mos digan *nèos*.

D'una altra carta qu'hem rebuda de Porreras, espigolam lo siguent:

«Fassa favor de fé una visita à n'el señó Administradó de Corréus, y li diga en nòm des porrerenchs que veja si sabrá còm dimòntres succeyex que totes ò casi totes ses administracions y carteries de sa nòstra linea retrassan tant y tant ses cartes y periòdichs. Me crega: es un escándol.»

«Diumenge dematí se rebé una carta tirada es dia 26 de Novembre à s'Administració principal de Palma, à les dotze d'es mitx dia. Es matex diumenge, se rebèren tres cartes tirades à s'Administració de Manacor es dijòus 27 des matex mes.»

«La major part des dies, rebem es periòdichs atrassats, ò no arriban de cap casta: de mòdo que, seguint d'aquesta manera, devés Nadal ò per cap d'añy repicarém p'es casament del Rey.»

*Lo que traslado à V. S.*, señó Administradó de Corréus, *para su conocimiento y efectos consiguientes*.

Aquella gent li agrahiria que, malde-ment vosté no'n tenga sa culpa, malavetjás à posarhi remey.

Valldemossa, es pòble que va veure néxe Sor Tomasa, es pòble que respira poesia, es pòble favorit p'es señoriu mallorquí y forasté, etc., etc., es es pòble qu'avuy en dia se demòstra més incivilisat, més antipátich y es que fá més *mala oló*.

Y qui no heu creu, qu'hey vaja, y que se passetx per dins la vila, y sentirá, en llòch de s'aroma d'aquell ayre embalsamat que cantan es poetas, s'*aroma* que despedexen moltes pòrtes de ses cases de vesins honrats, pues, (sia dit amb

tota confiança) es valldemosins capsverjos han introduhida sa costum de perfumá es portals, à la malhora d'en sa nit, untantlos de... no 'u vulgheu sebre.

Si axò no es una pròva de civilisació y de que s'autoritat local govèrna es pòble, ¡que 'm tiren d'una passa!

El señor avi d'un dèu d'espasa, *vulgo* un municipal ciutadà, s'altre dia va agafà un atlòt d'aquests que van allòure p'es carré, fent més mal que s'oruga. Dit funcionari, per durlossen més assegurat, cridà ajuda y va fermá es *delinquent* amb ses mans derrera.

¿Y voldriau creure, que, es temps de encendre un xigarret y enrahoná dues paraules, s'atlòt fermat y tot li va descomparexe?

Gosariam messions que si hagués estat un endiòt, desfermat y tot, no li hauria escapat.

Vaja: tenim un floret de municipals, que sols es veurelos s'estampa, impòsa. ¡No hey ha que teme! Si aquell atlòt fugí,..... devia tení fullet. Y axò, ben mirat, no té res d'estràñ: lo raro seria qu'es municipal hagués fuyt à s'atlòt.

*El Mosquito* es mòrt.

Bon repòs y bon remey, y ¡molts anys de ventatge!

## COVERBOS.

Un fusté que patia ferm de mal d'uys, conversava amb so séu veynat sabateró, y s'esclamava desconsolat:

—¿Qu'hauria de fé, Déu méu, per curarme de tot aquests uys? Ja estich apurat, que no sé per hont prende.

—Mira, Juan, (li deya es sabateró), jò aquest hivèrn passat tenia un caxal malehit que no 'm dexava viure; y desque el me vatx fé trèure, no m'ha tornat fé mal. Creume, Juan, jò en llòch téu, no voldria sufrí pús.

Un amo pagés enviá es séu fíy à estudiá à Ciutat, y à s'hòra de partí, li digué:

—Vés, fíy méu, sies bòn atlòt, y estovía lo que pugues, perque amb aquest no ploure, es dobberets s'han fets avall. Gasta pòch, y menja de lo més barato.

S'atlòt partí. Còm va essé à Ciutat, no s'aturava de pensá:

—¿De que li pegaré? Mon pare m'ha dit que menjás de lo més barato...

De cop, s'axeca, se pòsa es jaquet y es capell, s'en va à Plassa, y comensa à demaná:

—¿Que val un pòrch?

—Foy! un pòrch regulá sempre val coranta ò cincuenta duros.

—¿Y un bòu?

—Un bòu en val més de setanta.

—¿Y un xòt?

—Sempre en val cinch ò sis.

—¿Y una gallina?

—Te costará un duro ò més.

—¿Y una perdiu?

—Una perdiu, la tendrás per quatre ò cinch reals.

Còm s'atlòt va senti quatre ò cinch reals, esclamá satisfet:

—¡Ja sé are lo que vol mon pare: que jò menjí perdius! Ben fet: per part méua, no hey ha res que dí.

Deya un pare à n'es séu fíy, per ferli fugí sa sòn y sa vèssa es dematins:

—Un que s'axecava dematí, va trobá una bossa plena de dobbés.

Y responia s'atlòt, girantse de s'altre costat:

—Més dematiné devia essé aquell qui l'havía perduda.

Un alaroné s'en vengué à Ciutat per aná à n'es tòros. Quant comprava s'entrada, li digueren que de sol, valia una pesseta manco que de s'ombra.

—Idò, dassaula de sol, (digué ell).

Paga y s'en-entra. Justament aquell dia estava ennigulat. Còm ell va veure la feta, torna sortí defòra, y s'en va à n'es despatx de billets:

—Jau, jau, tornaume una pesseta, y venga s'entrada qu'he demanat, que ja he dit que jò no anava d'ombra. En que sia pagés, no m'enganan à mí.

Y d'aquesta no 'l poguèren trèure. Forsat volia sa pesseta. Per caparruts, no hey ha còm ets alaronés.

Un curt de vista y un sord molt mentidés se passeljaván pe'sa murada; y deya es papuys:

—¿Y are no veus aquella formiga, es cap d'amunt de Galatzó?

—No, (responia es sord), no la vetx; però... ¡còm que sénta ses potades!

Deya una mestressa à n'es séu hòmo:

—¿Que t'estimas més per berena, Pere Juan, unes sopetes ò una truyta?

—Mira, Rosa, (responia ell), may m'ha agradat fé parts y quarts, ni oindre ningú: fém unes sopes amb òus.

A un hòmo de bé s'hi acostá un desconegut, y li va dí:

—Feysme el favó de dexarme un duro.

—Germanet, (li va respondre), jò no vos conech, ni sé qui sou.

—Idò justament per axò vos ho deman: perque de tots es qui ja 'm coneixen, no ni ha cap que 'm vulga fé es favó.

Un lladre poñia amb una clau falsa à una pòrta per entrá à robá. L'amo de la casa s'en va teme, tregué es cap pe'sa finestra, y li va dí:

—¡Huey, tú, no frisses, que just are mos colgam. Torna d'aquí una estona, y ja mos trobarás adormits.

A un jayet alegre li demanavan còm heu havia fet per arribá à més de noranta anys. Y responia:

—May he estat dret, mentres haja pogut sèure: me vatx casá molt tart, vatx romandre viudo prest, y no m'he tornat casá pús. ¡Vat'ho aquí tot!

## PERROS-FEYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Es vapors d'Algé mos duen cabres y bòus ben sociats.*

ENDEVINAYES:—1. *Qualsevòl cego.*  
2. *Ombra.*  
3. *Quant está ubèrta.*  
4. *(Qui no la sab, n'es un trós.)*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—*Un qu'hey veu pòch, —Figa, —Un Xato, —Ney-ney y Coniet de guix.*

Quatre:—*Tres Beneyts y Un Inquero ignorant.*

Y tres no més:—*Cosí'n Gamba.*

GEROGLIFICH.

DIA  DAI

SENA  S 1 ort.

UN JAY.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un berganti à unes coranthòres?
2. ¿Y un militar bravetjadó à un bolsista de ses Copiñes?
3. ¿Y un sabi de per riure à un pescadó mòrt?
4. ¿Y un batxillé de Montission à un marqués?

ENDEVINAYES.

1.

Tench una esquena,  
Tench quatre cames,  
Y quant me cualcan,  
Estich parada.

2.

Lo negre heu fan torná blanch,  
Lo blanch fan torná vermey;  
Lo qu'es plé heu fan torná buyt,  
Lo buyt heu fan torná ple.

P.

(Ses solucions, dissapte qui vé, si som plus.)

6 DECEMBRE DE 1879.

Estampa den Pere J. Gelabert.